

HINDUISME

CONVICIONS PRINCIPALS

L'hinduisme és un concepte que s'usa a Occident per aglutinar el conjunt de conviccions i pràctiques religioses provinents de l'Índia, també anomenades *sanatana dharma* (Llei còsmica universal sense origen).

Aproximadament 2.000 anys abans de la nostra era se situen els orígens del hinduisme fruit del contacte entre la cultura dravídica de la vall de l'Indus i la cultura ària provinent d'Europa, d'on es va originar la religió vèdica, precursora de l'hinduisme.

Alguns dels elements comuns de l'hinduisme són la doctrina en el *karma* i la creença en la revelació divina dels Veda (textos primordials). La llei del *karma* fa referència a les conseqüències positives i negatives que deixa cada acte i pensament en la persona que les desenvolupa. Cal destacar la gran varietat de creences i pràctiques que acull l'hinduisme en el seu interior.

Brahma és un ésser suprem, és l'essència de tota l'existència i perviu com a realitat última quan la resta decau i es transforma. L'hinduisme comprèn una equiparació entre l'existència individual (*aham*) amb l'absolut (*brahma*). És a dir, *brahma* transcendeix l'univers, però també està present en l'interior de tots els éssers vius, i ens hi podem apropar de formes molt diverses. El Trimurti és la tríada divina formada pels déus Brahma (que representa el principi de creació), Vixnu (símbol de la conservació de l'ordre) i Xiva (portadora de gràcia). Així, l'hinduisme es caracteritza per tenir moltes divinitats, tot i que situa Brahma en un lloc especial.

També cal fer esment de la noció cíclica del temps, que comporta un retorn perpetu (reencarnacions) del qual l'hindú es pot arribar a alliberar, i un sistema d'organització social en castes que situa el Braman, especialista dels ritus, com a autoritat última i

interpretador dels Vedes. Al costat del Braman se situa el guru, que veu el que la resta no pot veure, mediador entre allò sagrat i allò mundà.

Els principis *yama* i *niyama* són els que marquen el comportament hindú. Hi ha cinc principis *yama*: no violència, veracitat, no robar, castedat i no aferrament als béns materials. I cinc més de *niyama*: netedat i puresa física i mental, acontentament, austeritat, estudi i dedicació a allò diví.

Els llocs sagrats de l'hinduisme s'anomenen *tirtha*, i poden ser arbres, muntanyes, roques i sobretot rius. El riu Ganges n'és un dels més importants, atès que es diu que qui mor al Ganges s'allibera del cicle de reencarnacions.

2

TEXTOS DE REFERÈNCIA

Shruti és l'escriptura sagrada hindú, on es proporciona la base i el contingut de la forma de vida per a les persones, i on es descriu el *dharma*, l'ordre còsmic que forma l'univers, la persona i la vida, i l'harmonia del qual impedeix el caos. Dins els *sruti* hi trobem quatre textos principals: els Vedes (textos primordials), els Brahmana (comenten els sacrificis rituals), els Aranyaka (interpretacions simbòliques dels sacrificis) i els Upanishad (coneixement per ensenyar als deixebles).

A més dels *sruti*, els altres textos sagrats són els *smriti*, que s'identifiquen amb la tradició i estan formats pels poemes èpics *Ramayana* i *Mahabharata*.

LES PRÀCTIQUES

Tot i que en l'època vèdica no es prestava atenció als temples i a les imatges divines, més endavant el sacrifici va donar lloc a l'ofrena i l'oració davant les icones dels temples. Cada persona fa les ofrenes i les oracions davant la seva divinitat elegida. En l'hinduisme, és més important la pràctica que la creença o doctrina. Cada casta defineix el comportament dels seus membres. Les castes es defineixen

jeràrquicament en relació amb el concepte dualista puresa-contaminació, que fa que hi hagi castes superiors (pures) i castes inferiors (contaminades).

La pràctica religiosa es diferencia en dos grups, que tenen comportaments diferenciats: la pràctica de la vida mundana o bé la pràctica associada a les persones que renuncien al món per arribar a la salvació.

En l'apartat de rituals, en destaquem dos tipus: els actes rituals i els ritus perfectius a les divinitats. En la primera es troben la *puja* (ofrenes a les divinitats) i la *yajna* (de tradició tântrica i sense presència d'imatges divines), i es basen en la realització d'ofrenes d'aliments i flors i recitació de mantrès, i es poden realitzar tant al temple com a la llar. Els ritus perfectius només els poden realitzar les castes superiors i corresponen a quatre moments vitals o ritus de pas associats al naixement, pubertat, matrimoni i mort.

Les pràctiques quotidianes més comunes són la meditació i el ioga. La meditació és més propícia de practicar-la al principi i al final del dia, i consisteix en la concentració de la ment en un aspecte de la divinitat, de la persona o l'univers. Els exercicis de ioga tenen per finalitat la unió amb la divinitat, i inclouen la meditació com un estadi dins la seva pràctica. És una forma de comprendre la naturalesa de l'existència. Cal destacar la gran varietat d'escoles de ioga que existeixen en l'actualitat arreu del món.

OBSERVACIONS

Els grups que presentem sota la tradició hinduista, com passa amb els d'arrel budista, no es consideren hinduistes pròpiament dits, però sí que reconeixen que la seva pràctica espiritual es nodreix en part de la religió i cultura hindús. Així doncs, en aquest cas, més que parlar de grups hinduistes, ho farem de moviments espirituals derivats o relacionats amb la tradició hinduista.